

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/127/2023
Identifikačné číslo spisu:	1517217605
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1517217605.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E.C. O.D., narodenej X. O. XXXX, G., X. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Haškom, Bratislava, Košická 52, proti žalovaným 1/ V.Q. P.Q., narodenému X. Z. XXXX, G., A. XX, 2/ F.. M.. G.D. M.D., narodenej XX. S. XXXX, G., S. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marián Kurhajec, s. r. o., Bratislava, Bajkalská 13, IČO: 36 860 662, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom pôvodne na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 6C/65/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/53/2021 - 556 zo dňa 28. júna 2022, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaná 2/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa proti žalovaným 1/ a 2/ domáhala zaplatenia náhrady škody vo výške 260 eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 1.000 eur s príslušenstvom a žalovaným proti žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou pozemkov parcely reg. "C" s parc. číslom 390/52 o výmere 240 m², druh pozemku: záhrady a parc. č. 390/53 o výmere 14 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, vedených Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom pre k. ú. V., obec G. - V., okres Bratislava V, na LV č. XXX. Žalobkyňa spolu so žalovanými a ďalšími osobami sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku s parc. č. 390/41, ktorý slúži ako prístupová komunikácia v záhradkárskej oblasti na U. ulici v G. - V. Problémovým sa medzi stranami sporu stalo riešenie pripojenia jednotlivých pozemkov k verejnej kanalizačnej sieti. Medzi stranami nebolo sporné, že o spoločnom postupe pri vybudovaní spoločnej prípojky žalobkyňa so žalovanými komunikovala, avšak napokon sa žalobkyňa odmietla finančne podieľať na vybudovaní z jej pohľadu nelegálnej stavby kanalizačnej prípojky realizovanej žalovanými a ďalšími susedmi. Napriek tomu dňa 2. októbra 2014 po komunikácii s p. F.. P. z MČ Rusovce požiadala

robotníka o vykopanie jamy na uloženie odpadových rúr, za čo mu zaplatila 100 eur, a vodára o vykonanie pripojenia, za čo mu zaplatila 160 eur, a pripojila sa na "nelegálnu" kanalizačnú prípojku vybudovanú žalovanými. Dňa 5. októbra 2014 jej žalovaný 1/ odmietol dať súhlas s pripojením, nakoľko kanalizačná prípojka realizovaná cez prípojku vlastníka susedného pozemku p. K. je jeho vlastníctvom spolu so žalovanou 2/, a keďže sa žalobkyňa odmietla podieľať na jej vybudovaní, nemôže ju ani užívať bez ich súhlasu. Žalobkyňa sa musela odpojiť a vyriešiť si pripojenie svojho pozemku inak. Dňa 24. augusta 2015 vydal stavebný úrad súhlasné stanovisko k ohláseniu drobnej stavby (kanalizačnej prípojky) na pozemok parc. č. 390/34, 35, 36 (vo vlastníctve žalovaného 1/), č. MÚ/R-3267/2015. Žalovaná 2/ listom zo dňa 12. októbra 2016 doručila stavebnému úradu ohlásenie drobnej stavby kanalizačnej prípojky. Dňa 27. októbra 2016 vydal stavebný úrad súhlasné stanovisko s realizáciou stavby pre pozemok parc. č. 390/30, 31 (vo vlastníctve žalovanej 2/), č. MÚ/R-4931/2016. Z vyjadrenia MČ V. zo dňa 8. júna 2016 zistil, že žalobkyňa žiadala o vydanie súhlasného stanoviska k napojeniu jej pozemku parc. č. 390/52, 53 na kanalizačnú prípojku, ktorá je na pozemku parc. č. 390/41 na U. ulici. MČ jej odpovedala, že už dala súhlas na zriadenie jednej kanalizačnej prípojky na pozemok parc. č. 390/41, pričom predmetná kanalizačná prípojka je výlučne vo vlastníctve jej vlastníkov, nie je vo vlastníctve MČ, a preto súhlas k napojeniu jej pozemku na kanalizačnú prípojku musí žiadať od dotknutých vlastníkov, ktorí sú už napojení. Z obsahu vyrozumienia o spôsobe vybavenia veci - podnetu na preskúmanie zákonnosti postupu stavebného úradu, ktorý vybavovala Okresná prokuratúra Bratislava V, zo dňa 16. júna 2017 súd zistil, že okresná prokuratúra v rámci výkonu dozoru dospela k záveru, že kanalizačná prípojka k pozemku parc. č. 390/30, 31 k. ú. V., bola v dobrej viere zrealizovaná v nadväznosti na už existujúcu a povolenú kanalizačnú prípojku k pozemku parc. č. 390/34, 35, 36, ktorá vedie cez pozemok parc. č. 390/226, a nie cez pozemok parc. č. 390/41, a ku ktorej bolo vydané opatrenie stavebného úradu - súhlasné stanovisko zo dňa 24. augusta 2015, č. MÚ/R - 3267/2015. Z oznámenia o spôsobe vybavenia opakovaného podnetu Krajskou prokuratúrou Bratislava zo dňa 15. augusta 2017 zistil, že podnet žalobkyne príslušný prokurátor odložil s poukazom na to, že súhlasí so záverom okresnej prokuratúry, že nepodala protesty prokurátora proti súhlasným stanoviskám stavebného úradu len z dôvodu križovania prípojky s pozemkom parc. č. 390/41 (prične, nie pozdĺžne), ktorý je zjavne spoločnou prístupovou komunikáciou v podielovom spoluvlastníctve cca 100 osôb (podľa LV č. XXXX), vrátane stavebníkov týchto prípojek (vlastníkov dotknutých pozemkov), mestskej časti a aj žalobkyne. Z listu žalovanej 2/ adresovaného žalobkyňi zo dňa 25. septembra 2017 vyplýva, že v ňom žalovaná 2/ ako spolumajiteľka areálovej kanalizačnej prípojky nesúhlasila s pripojením sa na túto prípojku z pozemku parc. č. 390/52, 53 vo vlastníctve žalobkyne. Z listu žalobkyne zo dňa 18. januára 2018 adresovaného MČ Rusovce zistil, že žalobkyňa v ňom opisuje priebeh pripojenia tým spôsobom, že cca 2 m úsek kanalizačného pripojenia nachádzajúci sa na pozemku parc. č. 390/41 po hranicu jej pozemku bol vybudovaný v r. 2014 na základe súhlasu F. P. (vtedajšieho zodpovedného pracovníka Miestneho úradu Rusovce), ktorý bol dňa 2. októbra 2014 osobne nafotiť stav na mieste samom a mal aj nariadiť vodárovi, ktorý práve pripájal pozemok parc. č. 390/30, 31, aby pripojil aj jej pozemok.

3. Takto ustálený skutkový stav veci po právnej stránke podľa § 420 ods. 1, § 11 ods. 1, § 13 ods. 1 až 3, § 101 a § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť. Poukázal na to, že predmetom konania nakoniec zostal len uplatnený nárok na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovaným. V konaní preto zameriaval svoju pozornosť na naplnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu, ktorými sú: 1. porušenie právnej povinnosti, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť a 4. zavinenie, ako aj pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorými sú: 1. existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého poškodiť osobnostné práva, 2. zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jeho vážnosti v spoločnosti v značnej miere a 3. príčinná súvislosť. Zdôraznil, že predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda v podobe skutočnej škody alebo ušlého zisku musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Škoda ani porušenie právnej povinnosti ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a tomu korelujúce právo na jej náhradu. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná, pričom povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno, týkajúce sa príčinnej súvislosti v civilnom procese, zaťažuje v zásade

toho účastníka, ktorého tvrdenie má byť preukázané, teda poškodeného. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný, rozhoduje vecná súvislosť príčiny a následku. Nepostačuje, ak tento vzťah je iba sprostredkovaný, t. j. ak následok škody už vzniknutej vyvolá ďalšiu škodu, ku ktorej však protiprávny úkon škodcu vôbec nesmeroval. Zákon totiž existenciu príčinnej súvislosti vyžaduje práve a len medzi protiprávnym úkonom a v súvislosti s ním vzniknutou škodou, a nie medzi udalosťou, ktorá je už následkom porušenia právnej povinnosti a ďalšou škodou. Podmienkou poskytnutia ochrany osobnosti je neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu osobnosti človeka. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t. j. materiálnej satisfakcie) je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Prítom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Osobitne poukázal na povinnosť tvrdenia v sporovom konaní, ktorá je jednou zo základných procesných povinností strán v zmysle § 150 Civilného sporového poriadku. Schopnosť strany uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti "relevantne" tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce) má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda, kto aké tvrdenia má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Každá strana konania nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach. Žalobca musí hodnoverne preukázať tvrdenia uvedené v žalobe, inak mu nie je možné uplatnený nárok priznať (aj keď je druhý účastník v konaní nečinný). Taktiež žalovaný nesie dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvedených v rámci procesnej obrany proti žalobe. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonávajú všetky navrhnuté dôkazy. Žalobca je povinný v žalobe uviesť také skutočnosti (skutkové tvrdenia), ktorými vymedzí skutok (skutkový dej), na základe ktorého si v spore uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu. Inými slovami, žalobca je povinný vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Obsah relevantných skutkových tvrdení, ktoré je strana povinná v spore tvrdiť, zásadne vychádza z hmotného práva (z hypotézy hmotnoprávnej normy). Strana sporu je povinná tvrdiť také skutočnosti, ktoré zakladajú vznik jej práva, resp. zánik jej povinnosti. V nadväznosti na uvedené závery konštatoval, že v tomto spore žalobkyňa neunesla nielen bremeno dôkazu, ale ani bremeno tvrdenia. Opis skutkových okolností žalobkyňou nekorešponduje celkom ani so žalobným petitom. Žalobkyňa sa totiž v skutočnosti po celý čas chce domôcť vyslovenia nezákonnosti postupu správneho orgánu (stavebného úradu - MČ Rusovce), detailne opisuje jeho kroky a prečo ich považuje za nesprávne, šikanózne a v rozpore so zákonom, a pritom žaluje žalovaných o náhradu škody a nemajetkovej ujmy bez toho, aby čo i len tvrdila, akú právnu povinnosť porušili. Po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa sa na základe svojho vlastného rozhodnutia pustila do prác spojených s pripojením svojho pozemku na kanalizačnú prípojku vo vlastníctve jej susedov - žalovaných, ktorí jej však súhlas k tomu nedali, a preto bola nútená sa odpojiť a ešte sa aj vystavila priestupkovému stíhaniu za takéto konanie. Podľa jej vlastného tvrdenia sa na základe odporúčania pána F. P. z Mestskej časti Rusovce rozhodla a zabezpečila si robotníka na vykopanie jamy, ktorému za prácu zaplatila 100 eur, a vodára, ktorý zrealizoval pripojenie, za čo mu zaplatila 160 eur. Uvedenú sumu spolu vo výške 260 eur žalobkyňa uplatnila v tomto konaní titulom náhrady škody voči žalovaným, avšak bez reálnej príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaných a vznikom škody. V tejto situácii totiž konala na základe vlastného rozhodnutia a dobrovoľne peňažné prostriedky vynaložila, nakoľko si myslela, že si týmto spôsobom vyrieši problém s pripojením sa na kanalizáciu. Neudelením súhlasu s pripojením žalobkyne na kanalizačnú prípojku vo vlastníctve žalovaných sa žalovaní nedopustili porušenia žiadnej právnej povinnosti. Ani prokuratúra vo svojich oznámeniach o vybavení podnetov žalobkyne nevyhodnotila, že by postup pri zriaďovaní spornej kanalizačnej prípojky naplnil materiálnu podmienku podania protestu prokurátora proti súhlasným stanoviskám vydaným MČ Rusovce. Nároky, ktoré žalobkyňa v skutočnosti v celom konaní popisovala, súvisiace s nesprávnosťou/nezákonnosťou postupu stavebného

úradu, ktorú opakovane namietala, neboli a ani nemôžu byť spôsobilým predmetom civilného konania. Preverovanie zákonnosti postupu správneho orgánu patrí do pôsobnosti iných orgánov dozoru, napokon aj do pôsobnosti správnych súdov, nie však civilného súdu. O existencii neoprávneného zásahu zo strany žalovaných spôsobilého zasiahnuť do osobnostných práv žalobkyne tiež nemožno v prejednávacom prípade hovoriť, nakoľko žalobkyňa nepreukázala ale ani netvrdila, akým spôsobom malo byť zasiahnuté do jej osobnostných práv, ktoré jej práva boli porušené, ako bola v značnej miere znížená jej dôstojnosť, a to všetko v príčinnej súvislosti neoprávneného zásahu a vzniku nemajetkovej ujmy. Súd sa v tomto bode stotožnil s obranou žalovanej 2/, podľa ktorej je ich nesúhlas s pripojením žalobkyne na ich kanalizačnú prípojku len výkonom ich vlastníckeho práva a nemožno ho subsumovať pod neoprávnený zásah do práv a chránených záujmov žalobkyne, a preto nárok žalobkyne je absolútne nedôvodný, založený na subjektívnom vnímaní reality žalobkyňou, ktorá svoju nespokojnosť voči postupom stavebného úradu kompenzuje týmto žalobným návrhom. Žalobkyni sa tak v konaní nepodarilo preukázať tvrdené skutočnosti, keď predložené listinné dôkazy nepreukázali vznik ani dôvodnosť uplatnených nárokov vo vzťahu k ani jednému zo žalovaných. Pre úplnosť poznamenal, že ak by aj posúdil nároky žalobkyne ako dôvodné, musel by konštatovať ich premlčanie, a to vo vzťahu k obidvom žalovaným. Na uplatnenie nároku na náhradu škody na súde uplynula 2 - ročná subjektívna ako aj 3 - ročná objektívna premlčacia doba, počítajúc jej začiatok odo dňa, kedy sa žalobkyňa dozvedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, a to dňa 2. októbra 2014, kedy vynaložila sumu 260 eur za zrealizovanie pripojenia, nakoľko žaloba bola podaná na súd dňa 11. decembra 2017 vo vzťahu k žalovanému 1/ a vo vzťahu k žalovanej 2/ boli nároky uplatnené ešte neskôr podaním návrhu na zmenu žaloby doručeným súdu dňa 20. júla 2018, o ktorom súd právoplatne rozhodol dňa 23. novembra 2018. Právo na nemajetkovú ujmu v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa taktiež premlčuje. Pokiaľ ide o počiatok plynutia všeobecnej 3 - ročnej premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu, ten je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Ak by sa malo za neoprávnený zásah považovať neudelenie súhlasu žalovaným 1/ dňa 5. októbra 2014, potom by 3-ročná premlčacia doba uplynula dňa 5. októbra 2017 a žaloba bola podaná o necelé dva mesiace neskôr. Uvedené je však irelevantné, keďže nároky žalobkyne na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy nemajú právny základ. S poukazom na uvedené uzavrel, že na základe vykonaného dokazovania s poukazom na citované ustanovenia Občianskeho zákonníka sú žalobou uplatňované nároky žalobkyne celkom nedôvodné a ňou tvrdený skutkový stav nebol v konaní preukázaný, a preto bolo potrebné žalobu zamietnuť v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 257 CSP a žalovaným, ktorí boli v spore úspešní, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

5. V preskúmvanej veci, po tom, ako súd prvej inštancie po opakovaných návrhoch žalobkyne na zmenu okruhu sporových strán a žalobného petitu právoplatne (vo výrokoch II., III. a IV. dňa 23. novembra 2018 a vo výrokoch I. a V. dňa 2. apríla 2019 v spojení s rozhodnutím KS v BA č. k. 4Co/10/2019 - 199 zo dňa 31. januára 2019) uznesením zo dňa 23. októbra 2018, č. k. 6C/65/2017 - 123: I. konanie v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade odstrániť na vlastné náklady celú kanalizačnú prípojku postavenú na pozemku parc. č. 390/41, zastavil a vec po právoplatnosti uznesenia postúpil stavebnému úradu - Mestská časť Bratislava - Petržalka, so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava; II. nepripustil, aby do konania pristúpili na stranu žalovaného ďalšie subjekty: O. M. ako žalovaný v 3. rade a S.. D. U. ako žalovaná v 4. rade; III. nepripúšťa zmenu žaloby v znení: "Žalovaný v 3. rade je povinný ako zástupca MČ Rusovce nariadiť schválenie žalobkyni pripojenie pozemku č. 390/52, 53 k verejnej kanalizačnej a vodovodnej sieti a zaplatiť náhradu za škodu spôsobenú nezákonným postupom a prietahmi vo výške 15.000 eur s príslušenstvom. Súd ukladá žalovanému v 3. rade zákaz činnosti vo verejnej funkcii na 5 rokov. Žalovaná v 4. rade je povinná premiestniť okno na iné miesto."; IV. pripustil zmenu žaloby v tomto znení: "Žalovaní v 1. a 2. rade sú

povinní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobkyni sumu vo výške 260 eur titulom náhrady škody a nemajetkovú ujmu vo výške 1.000 eur spolu so zákonnými úrokmi vo výške 8 % diskontnej sadzby NBS odo dňa podania žaloby 3. decembra 2017 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaní v 1 a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania a právneho zastúpenia v plnej výške do 3 dní od právoplatnosti rozsudku."; a V. vo zvyšnej časti súd podanie zo dňa 20. júla 2018, doplnené dňa 14. augusta 2018 a následne dňa 21. septembra 2018, odmietol.

6. Odvolací súd zdôraznil, že napokon zostala predmetom konania iba žaloba o zaplatenie náhrady škody vo výške 260 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur. Súd prvej inštancie vo vzťahu k uplatneným nárokom na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vykonal v danom spore všetko navrhované dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností významných pre posúdenie dôvodnosti podanej žaloby, ako aj na posúdenie opodstatnenosti tvrdení oboch strán sporu. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil aj správny právny záver, že nie sú splnené podmienky pre vyhovie podanej žalobe, nakoľko žalobkyňa v spore nepreukázala splnenie všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu, ani nemajetkovú ujmu. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že podanej žalobe nebolo možné vyhovieť.

7. Odvolací súd konštatoval, že pokiaľ ide skutkovú stránku veci, nedôvodne žalobkyňa v odvolaní súdu prvej inštancie vytýka, že nevykonala dokazovanie vyžiadaním si stanoviska MČ k schváleniu nelegálneho kanalizačného pripojenia na pozemku č. 390/41 žalovanými, vyžiadaním si stanoviska vedenia BVS k nezákonne vydaným rozhodnutiam pre žalovaných a majiteľky pozemku č. 39032,33 k pripojeniu ich pozemkov k verejnému vodovodu a kanalizácii bez vytýčenia trasovania týchto zariadení na pozemku č. 390/41 v zmysle zákona a vyžiadaním si stanoviska k uvedenému postupu MČ od nadriadeného orgánu, a to Okresného úradu v Bratislave, odboru výstavby a bytovej politiky, nemohol súd dospieť k zákonnému rozhodnutiu. Aj bez potreby oboznámenia sa s obsahom týchto dôkazov, ktorými mienila žalobkyňa dokumentovať nezákonnosť vybudovania pripojenia žalovaných k verejnému vodovodu a kanalizácii, je totiž nepochybné, že z hľadiska splnenia predpokladov vzniku nároku na náhradu škody nemajetkovej ujmy, ktoré nemali byť vyvolané nepovoleným vybudovaním predmetných sietí, avšak neudelením súhlasu žalobkyni s pripojením na predmetné siete, sú dané skutočnosti celkom bez právneho významu. Skutkové námietky žalobkyne v odvolaní preto nemohli obstáť.

8. Ako ďalej uviedol, správne tiež súd prvej inštancie na základe skutkového stavu ustáleného vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žalobkyni nevznikol proti žalovaným nárok na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy. V tomto smere správne prvoinštančný súd poukázal na to, že nebolo preukázané žiadne porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaných, ktorým by mohli žalobkyni spôsobiť škodu v podobe márne vynaložených prostriedkov na neoprávnené a nimi neodsúhlasené napojenie na ich kanalizáciu, pričom naviac tu neexistuje ani príčinná súvislosť medzi správaním žalovaných a vynaložením peňažných prostriedkov žalobkyne v sume spolu 260 eur, keď tieto žalobkyňa vynaložila na základe vlastného slobodného uváženia, a nie v dôsledku porušenia akejkoľvek povinnosti zo strany žalovaných. V tomto smere je pritom bez významu, či kanalizáciu žalovaní najprv vybudovali bez dodržania stavebných predpisov, prípadne či obec (Mestská časť Bratislava - Rusovce) dodržala pri výstavbe kanalizácie žalovaných prípadne pri posudzovaní žalobkyňou plánovaných stavebných činností právne predpisy. Ani prípadné porušenie právnych predpisov vo vzťahu k žalobkyni zo strany obce, na ktoré žalobkyňa v priebehu celého konania neustále obsérne poukazuje a ktorými rozsiahlo argumentuje, totiž nemôže vyvolať zodpovednosť žalovaných za žalobkyňou tvrdenú škodu. Pokiaľ ide o uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy, správne súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa nepreukázala ale ani netvrdila, akým spôsobom malo byť zasiahnuté do jej osobnostných práv, ktoré jej práva boli porušené, ako bola v značnej miere znížená jej dôstojnosť, a to všetko v príčinnej súvislosti neoprávneného zásahu a vzniku nemajetkovej ujmy a za tohto stavu neprichádzalo do úvahy iné, než zamietnutie žaloby v celom rozsahu.

9. Rovnako považoval odvolací súd za potrebné poukázať na to, že vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody, ako aj náhrade nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že ak by aj bolo

preukázané akékoľvek porušenie právnych predpisov zo strany žalovaných, zjavne tu neexistuje príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi ich konaním a žalobkyňou tvrdenou škodou a nemajetkovou ujmom, ktorej existencia je nevyhnutnou podmienkou vzniku zodpovednosti, čo taktiež vylučuje vznik nárokov uplatnených žalobkyňou v tomto konaní. Napokon, správne súd prvej inštancie poukázal na to, že ak by aj žalobkyňa predmetné nároky voči žalovaným vznikli, ich priznaniu bráni žalovanými dôvodne vznesená námietka premlčania. Žaloba o náhradu škody bola totiž na súd podaná dňa 11. decembra 2017 a dvojročná subjektívna premlčacia doba pri nároku na náhradu škody začala plynúť najneskôr dňa 2. októbra 2014 a náhradu nemajetkovej ujmy proti žalovaným 1/ a 2/ žalobkyňa uplatnila podaním doručeným dňa 20. júla 2018 a všeobecná 3-ročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv, teda vzhľadom na tvrdenia po neudelení súhlasu dňa 5. októbra 2014. Navyiac, žalobkyňa v odvolaní neuvádza žiadne odvolacie námietky týkajúce sa premlčania, a preto je nevyhnutné skutkové a právne závery súdu prvej inštancie o premlčaní uplatnených nárokov bez možnosti ich prehodnotenia odvolacím súdom považovať za správne, čo má za následok, že bez ohľadu na akékoľvek iné okolnosti, neprichádza do úvahy iný výsledok sporu, než zamietnutie podanej žaloby o zaplatenie; a bez významu je aj akákoľvek ďalšia argumentácia žalobkyne v odvolaní, vrátane s vecou nesúvisiacich a nad rámec predmetu tohto sporu žalobkyňou uvádzaných údajných nárokov žalobkyne vznesených voči všetkým ostatným spoluvlastníkom pozemku parc. č. 390/41 v sume 1.000 eur voči každému z nich vzhľadom na ich odmietavý postoj k jej napojeniu na kanalizáciu.

10. Pre úplnosť odvolací súd poukázal aj na to, že nedôvodne a v tomto štádiu konania aj bez právneho významu žalobkyňa vytýka súdu prvej inštancie nesprávny postup v súvislosti s vydaním uznesenia zo dňa 23. októbra 2018, č. k. 6C/65/2017 - 123, ktorým: I. konanie v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade odstrániť na vlastné náklady celú kanalizačnú prípojku postavenú na pozemku parc. č. 390/41, zastavil a vec po právoplatnosti uznesenia postúpil stavebnému úradu - Mestská časť Bratislava - Petržalka, so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava; II. nepripustil, aby do konania pristúpili na stranu žalovaného ďalšie subjekty: O. M. ako žalovaný v 3. rade a S.. D. U.Á. ako žalovaná v 4. rade; III. nepripúšťa zmenu žaloby v znení: "Žalovaný v 3. rade je povinný ako zástupca MČ Rusovce nariadiť schválenie žalobkyňi pripojenie pozemku č. 390/52, 53 k verejnej kanalizačnej a vodovodnej sieti a zaplatiť náhradu za škodu spôsobenú nezákonným postupom a prietahmi vo výške 15.000 eur s príslušenstvom. Súd ukladá žalovanému v 3. rade zákaz činnosti vo verejnej funkcii na 5 rokov. Žalovaná v 4. rade je povinná premiestniť okno na iné miesto."; IV. pripustil zmenu žaloby v tomto znení: "Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobkyňi sumu vo výške 260 eur titulom náhrady škody a nemajetkovú ujmu vo výške 1.000 eur spolu so zákonnými úrokmi vo výške 8 % diskontnej sadzby NBS odo dňa podania žaloby 3. decembra 2017 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania a právneho zastúpenia v plnej výške do 3 dní od právoplatnosti rozsudku."; a V. vo zvyšnej časti podanie zo dňa 20. júla 2018, doplnené dňa 14. augusta 2018 a následne dňa 21. septembra 2018, odmietol. Predmetné uznesenie totiž vo výrokoch II., III. a IV. nadobudlo právoplatnosť dňa 23. novembra 2018 a vo výrokoch I. a V. v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/10/2019 - 199 zo dňa 31. januára 2019 dňa 2. apríla 2019, pričom v danej veci neprichádza do úvahy postup podľa § 389 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 365 ods. 2 CSP, nakoľko odhliadnuc od skutočnosti, že žalobkyňa odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 2 CSP neuplatnila, ak by aj citované uznesenie (naviac vo výroku o zastavení konania potvrdené odvolacím súdom) trpelo vadami, tieto vzhľadom na vyššie uvedené nepochybne nemohli mať žiadny vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

11. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní opakovane vytýka súdu prvej inštancie, že sa v žiadnom ohľade nevysporiadal s otázkou zákonnosti postupov stavebného úradu, s tým, že ako podieľová spoluvlastníčka bola obmedzená na svojich právach, odvolací súd poukazuje na to, že predmetné odvolacie námietky taktiež nie sú dôvodné. Nemajú totiž žiadny vecný súvis s predmetom tohto konania, ktorým po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia zo dňa 23. októbra 2018, č. k. 6C/65/2017 - 123, zostala iba náhrada škody a nemajetkovej ujmy. Správne súd prvej inštancie (ako už bolo uvedené aj vyššie) v tejto súvislosti konštatoval, že žalobkyňa nielen nepreukázala, avšak ani netvrdila, v čom má spočívať

porušenie zákonom stanovenej povinnosti zo strany žalovaných, ktoré bolo čo i len sčasti spôsobilé vyvolať na strane žalobkyne vznik majetkovej, prípadne nemajetkovej ujmy, keď úhrada sumy 260 eur v súvislosti s neoprávneným zriadením prípojky žalobkyne na kanalizáciu žalovaných, ani jej subjektívna nespokojnosť s nesúhlasom žalovaných s jej napojením vznik zodpovednosti za škodu, ani za nemajetkovú ujmu nespôsobujú. Na strane druhej, pokiaľ ide o postup stavebného úradu vo vzťahu k žalobkyni, okrem toho, že súd v civilnom sporovom konaní nie je oprávnený v žiadnom smere správnosť jeho postupu preskúmať, ak by aj stavebný úrad postupoval nesprávne, nepochybne nemôžu za jeho konanie a rozhodnutie nie byť zodpovednosť žalovaní. Predmetné odvolacie námietky, rovnako ako všetka ďalšia rozsiahla argumentácia žalobkyne v odvolaní týkajúca sa správnosti postupu stavebného úradu a Mestskej časti Bratislava - Rusovce, sú preto z hľadiska správnosti napadnutého rozsudku nedôvodné a v prevažnej časti aj celkom bez významu, nakoľko vybočujú z rámca predmetu sporu, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom.

12. Pre úplnosť odvolací súd uviedol, že pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky žalobkyne, tie sú vzhľadom na správnosť záverov súdu prvej inštancie z hľadiska správnosti napadnutého rozsudku bez právneho významu, keď z dôvodu nesplnenia všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaných za škodu, no rovnako vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania, nemôžu pre žalobkyňu privodiť priaznivejšie rozhodnutie v spore, a preto odvolací súd považuje za nadbytočné sa nimi podrobnejšie zaoberať. Navyše, tieto námietky sa podstaty preskúmvanej veci ani netýkajú.

13. Proti napadnutému rozsudku podala žalobkyňa dovolanie. Dovoľanie podala proti obidvom výrokom napadnutého rozsudku. Žalobkyňa považuje rozsudky obidvoch stupňov za vecne nesprávne a vydané v rozpore so skutkovým aj právnym stavom veci. Žalobkyňa poukazuje na to, že v predmetnej veci sa konalo len jedno pojednávanie s vynesením rozsudku a všetky predložené návrhy žalobkyne boli súdom zamietnuté. Ňou predložené dôkazové materiály neboli súdom žurnalizované, ale boli prvostupňovým súdom odoslané MČ Rusovce, ktorý ich prevzal dňa 8. októbra 2019. Žalobkyňa poukazovala na to, že žalovaným 1/ a 2/ ako aj majiteľke pozemku č. 390//32, 33 bolo nezákonne vydané stavebné povolenie, nakoľko pred jeho vydaním nespĺnili podmienky uvedené v stavebnom zákone, stavebný úrad MČ Rusovce žalovanému 1/ a žalovanej 2/ nezákonne schválil vybudovanie kanalizačnej prípojky na pozemku č. 390/41, ktorí nie sú jej vlastními, v konaní boli doložené dôkazné prostriedky potvrdzujúce opodstatnenosť podaného žalobného návrhu.

13.1. Žalobkyňa nesúhlasí s obidvoma výrokmi a ani s odôvodnením napadnutých rozsudkov. Žalobkyňa sa v celom rozsahu pridrižiava všetkých svojich písomných a listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené. Poukázala na to, že pred odvolacím súdom sa pojednávanie vo veci nekonalo.

13.2. Dovoľanie je podľa názoru žalobkyne prípustné podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni ako strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.3. Taktiež namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd chybné popisuje genézu súdneho procesu a vykonané dôkazy, ktoré vyhodnotil nesprávne a v rozpore s § 195 a nasl. CSP, ako aj v rozpore s platným stavebným zákonom č. 50/1976 Zb.

13.4. Odvolací súd nepostrehol, že nesprávnym procesným postupom súd prvej inštancie pretransformoval, resp. vmanévroval a donútil žalobkyňu proti jej vôli meniť petit žaloby podanej dňa 3. decembra 2017, pričom prioritným cieľom podanej pôvodnej žaloby bolo za účelom odstránenia neoprávnenej stavby žalovanými 1/ a 2/ a to nelegálne vybudovanej kanalizačnej prípojky na pozemku s parc. č. 390/41 a zapísanom na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, pre k.ú. V., obec G. - mestská časť V. a že pokiaľ súd rozhodoval len o náhrade škody 260 eur a nemajetkovej ujmy, žalobkyňu hmotnoprávne poškodil.

13.5. Žalobkyňa poukázala na to, že v rozpore so zákonom súd zastavil konanie v časti, ktorej žalobkyňa žiadala uložiť povinnosť žalovaným 1/ a 2/, odstrániť na vlastné náklady vodovodnú prípojku vybudovanú v roku 2013 na pozemku parc. č. 390/41 k. ú. V., a táto vada mala zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ďalej poukázala na to, že v tejto časti, stavebný úrad mestská časť Bratislava - Petržalka dňa 4. októbra 2019 spisový materiál vrátil inému stavebnému úradu, že nie je príslušný na vybavenie danej veci. Stavbu prípojky bez jej súhlasu z prístupovej komunikácii nie je možné považovať

za legálnu stavbu, súladnú so stavebným zákonom č. 50/1976 Zb., stavba sa preto považuje za neoprávnenú.

13.6. Ďalej namietala, že v predmetnom uznesení v bode II. súd nepripustil zmenu žaloby, aby žalovaný v rade 3. bol povinný ako zástupca mestskej časti nariadiť schválenie pripojenie pozemku č. 390/52, 53 k verejnej kanalizačnej a vodovodnej sieti, pričom súd v bode III. a bode IV. taktiež nepripustil zmenu žaloby v znení navrhovanom žalobkyňou, čo malo zásadne negatívny vplyv na sporovú vec v neprospech žalobkyne.

Argumentáciu odvolacieho súdu, ktorá je uvedená v bodoch 7. až 15. žalobkyňa v plnom rozsahu odmieta ako vecne nesprávnu. Mala za to, že preukázala všetky predpoklady vzniku škody. Žalobkyňa poukázala aj na nesprávne administratívne vedenie spisu na Okresnom súde v Bratislave. Z neúplnej žurnalizácie súdu nepochybne vyplývajú odôvodnené pochybnosti o obsahu spisu.

13.7. Žalobkyňa sa v dovolacom konaní pridrižiava všetkých listinných dôkazov predložených v konaní pred oboma súdmi. Skutkové ani právne závery súdov nie sú riadne odôvodnené, sú arbitrárne a z ústavného hľadiska neudržateľné. Poukázala pritom na § 123 a § 124 Občianskeho zákonníka. Taktiež poukázala na § 13 Občianskeho zákonníka.

13.8. Zásadnou procesnou chybou celého súdneho konania je to, že predmetom konania zostal len nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovaným. Žalobkyňa považuje za zásadne chybné v rozhodovacej právomoci odvolacieho súdu aj to, že si osvojil pri vyhodnocovaní dôkazov, konštatovania v bode 22. Odvolací súd a aj súd prvej inštancie sa nevysporiadal s otázkou aby dôkladne preskúmal postup stavebného úradu Rusovce a tým, že žalobkyňa ako podielová spoluvlastníčka bola obmedzená na svojich právach, stavebný úrad odsúhlasil nelegálne vybudovanie kanalizačného pripojenia žalovanými a to bez súhlasu spoluvlastníkov, resp. žalobkyne ako podielovej spoluvlastníčky par. č. 390/41 kat. úz. V. Žalobkyňa nesúhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie že pozemok parc. č. 390/41 je súkromným vlastníctvom žalovaných, pretože žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou tohto pozemku. Podľa názoru žalobkyne v danom prípade ide o právny spor z oblasti civilného práva, a to o odstránenie nelegálne vybudovanej stavby.

13.9. Žalobkyňa zdôraznila, že o nariadení odstránenia stavby ako najvyššia inštancia je oprávnený rozhodnúť len súd. Vzhľadom na uvedené žiadala, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. K dovolaniu podala písomné vyjadrenie žalovaná 2/. V celom rozsahu sa stotožňuje s argumentáciou odvolacieho súdu, pričom odvolací súd dostatočne vec právne posúdil. Pokiaľ sa týka tvrdenia žije procesnou chybou celého konania, že predmetom konania nie je nariadenie odstránenia kanalizačnej prípojky, toto je len tvrdením žalobkyne, s ktorým sa súdy nestotožnili. Odvolací súd v danom prípade uznesením potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zastavil konanie v danej časti a vec po právoplatnosti podstúpil stavebnému úradu mestská časť Bratislava - Petržalka voči, ktorému podala žalobkyňa dovolanie, avšak neuhradila súdny poplatok, teda konanie o odvolaní žalobkyne bolo zastavené a uznesenie nadobudlo právoplatnosť. Nie sú taktiež pravdivé tvrdenia žalobkyne, žeby súd uvádzal to, že parcela č. 390/41 je súkromným vlastníctvom len žalovaných. Vzhľadom na uvedené žiadala dovolanie zamietnuť.

15. Žalovaný 1/ sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

15.1. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

15.2. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

15.3. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15.4. Podľa § 431 ods. 1 a 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v

konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

15.5. Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

15.6. Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

16. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 420 písm. f) CSP.

16.1. K uvedenej námietke možno (vo všeobecnosti) uviesť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané sudy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (napr. problematika opomenutého dôkazu) alebo či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo chybné. Je tomu tak v prípade, ak existujú výrazné rozpory medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami alebo, keď sú právne závery súdu alebo orgánu verejnej moci v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia meritorneho rozhodnutia nevyplyvajú. Ide o prípady svojvoľného hodnotenia dôkazov vykonaného bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu (m. m. I. ÚS 548/2015, IV. ÚS 607/2021, III. ÚS 104/2022, I. ÚS 417/2022). Nedostatočne zistený skutkový stav veci, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

16.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k nej tvrdenej vade zmätočnosti.

16.3. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo

ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

16.4. Judikatúrou konkretizovaný obsah práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je veľmi pestrý. Procesné elementy tohto práva zdôrazňujú „stanovený postup“, teda dodržanie procesných pravidiel v konaní ako celku pred všeobecným súdom. Nezávislosť jeho rozhodovania sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Jedným z takýchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, vylučujúcim svojvôľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 a 3 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, kedy sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, alebo ignorujú kogentnú normu, či popierajú všeobecne akceptované chápanie dotknutého právneho inštitútu, treba také rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16.5. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

16.6. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, pričiacu sa pravidlám logického uvažovania.

16.7. V prejednávanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil nepreskúmateľnosť, nepredvídateľnosť či arbitrárnosť (ktorú žalobkyňa naznačuje) predmetného rozhodnutia napadnutého dovolaním. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

16.8. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, pričom sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami a s podstatnými odvolacími námietkami.

17. Z uvedeného je celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalobkyňa sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so závermi vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17.1. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalobkyňa sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybníť právne posúdenie sporu odvolacím súdom, ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (k tomu pozri aj R 24/2017, 9Cdo/248/2021, 9Cdo/265/2021).

17.2. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľky nezistil také nedostatky v postupe súdov nižšej inštancie, ktoré by odôvodňovali záver, že ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. záver, že odôvodnenie rozhodnutia je zmätočné, nepreskúmateľné, či v rozpore s princípom právnej istoty. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené preto dospel k záveru, že procesný postup súdov, ktoré konali v zmysle zásad Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká v tomto smere nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP a žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

17.3. Podstatou dovolacích námietok žalobkyne, je jej nespokojnosť s postupom, rozhodovaním súdov, keď predmetom konania po zastavení konania v časti a postúpení veci v tejto časti z nedostatku právomoci súdu a tiež nepripustení zmeny návrhu, zostal len nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy. Z obsahu spisu bolo zistené, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 23. októbra 2018, č. k. 6C/65/2017 - 123, I. konanie v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade odstrániť na vlastné náklady celú kanalizačnú prípojku postavenú na pozemku parc. č. 390/41, zastavil a vec po právoplatnosti uznesenia postúpil stavebnému úradu - Mestská časť Bratislava - Petržalka, so sídlom Kutlíkova 17, Bratislava; II. nepripustil, aby do konania pristúpili na stranu žalovaného ďalšie subjekty: O. M. ako žalovaný v 3. rade a S.. D. U. ako žalovaná v 4. rade; IV. nepripúšťa zmenu žaloby v znení: "Žalovaný v 3. rade je povinný ako zástupca MČ Rusovce nariadiť schválenie žalobkyni pripojenie pozemku č. 390/52, 53 k verejnej kanalizačnej a vodovodnej sieti a zaplatiť náhradu za škodu spôsobenú nezákonným postupom a prietiahmi vo výške 15.000 eur s príslušenstvom. Súd ukladá žalovanému v 3. rade zákaz činnosti vo verejnej funkcii na 5 rokov. Žalovaná v 4. rade je povinná premiestniť okno na iné miesto."; III. pripustil zmenu žaloby v tomto znení: "Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobkyni sumu vo výške 260 eur titulom náhrady škody a nemajetkovú ujmu vo výške 1.000 eur spolu so zákonnými úrokmi vo výške 8 % diskontnej sadzby NBS odo dňa podania žaloby 3. decembra 2017 do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania a právneho zastúpenia v plnej výške do 3 dní od právoplatnosti rozsudku."; a V. vo zvyšnej časti podanie zo dňa 20. júla 2018, doplnené dňa 14. augusta 2018 a následne dňa 21. septembra 2018, odmietol. Predmetné uznesenie vo výrokoch II., III. a IV. nadobudlo právoplatnosť dňa 23. novembra 2018 a vo výrokoch I. a V. v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/10/2019 - 199 zo dňa 31. januára 2019 dňa 2. apríla 2019. Ako je zrejmé z obsahu spisu dovolací súd ďalej zistil, že proti uzneseniu KS v Bratislave č.k. 4Co/10/2019- 199, zo dňa 31. januára 2019 žalobkyňa podala dovolanie. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 6C/65/2017-273 zo dňa 25. júna 2019 dovolacie konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za dovolanie podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. zastavil. Na základe podanej sťažnosti žalobkyne súd prvej inštancie uznesením č.k. 6C/65/2017-282, zo dňa 24. júla 2019 sťažnosti žalobkyne odmietol. Proti predmetnému uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 6Co/221/2019- 312 zo dňa 7. októbra 2019 odmietol. Na základe dovolania žalobkyne proti predmetnému uzneseniu Najvyšší súd uznesením č.k. 4Cdo/55/2020 - 456 zo dňa 29. apríla 2020 predmetné dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

17.4. Neopodstatnená je preto dovolacia námietka žalobkyne vo vzťahu k namietaniu - postupu súdov v časti zastavenia a postúpenia veci z nedostatku právomoci súdu, v tomto smere nie je možné tvrdiť, že došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces, keď žalobkyňou uplatnený nárok v tejto časti sa má prejednať v konaní pred príslušným stavebným úradom. Dovolaciemu súdu síce nie sú známe ďalšie skutočnosti, či napokon došlo v konaní pred stavebným úradom k prejednaniu uvedeného nároku, prípadne, či v uvedenej veci bol vyvolaný kompetenčný konflikt podľa § 10 ods. 2 CSP podľa ktorého orgán, ktorému bol spor alebo vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, predloží spor alebo vec na

rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, pričom tento je riešený podľa § 11 ods. 1 CSP podľa ktorého spory o právomoc medzi súdmi a inými orgánmi rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší správny súd") podľa tohto zákona. Rozhodnutím kompetenčného senátu sú súdy a orgány verejnej moci viazané. Napokon bolo aj na žalobkyni, keď podávala dovolanie proti vyššie citovanému uzneseniu odvolacieho súdu č.k. 4Co/10/2019- 199, zo dňa 31. januára 2019, aby zaplatila súdny poplatok za dovolanie postupom podľa zákona č. 71/1992 Zb., v tomto smere je nutné konštatovať, „práva patria len bdelým" (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení, včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov." (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Sžf 65/2011).

17.5. K dovolacej námietke - k nepripusteniu ďalších účastníkov na stranu žalovaných, nepripusteniu zmeny žaloby (výrok súdu prvej inštancie -II. a IV.) dovolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie týchto výrokov uznesenia sa nachádza v bodoch 10. a 14. odôvodnenia súdu prvej inštancie s tým, že predmet konania nesúvisí s osobami, ktoré žalobkyňa žiadala, aby do konania pristúpili a že na také konanie nie je súd vecne príslušný a ani na vydanie takého rozhodnutia nemá právomoc, rozhodol tak podľa § 79 a § 143 CSP. Žalobkyňa vyjadruje v danom prípade len všeobecnú nespokojnosť s nepripustením zmeny žaloby a ďalších účastníkov na strane žalovaných, neuviedla však konkrétne v čom predmetná vada mala spočívať.

17.6. Dovolací súd okrem toho v nadväznosti na uvedené upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorý vo svojom uznesení z 29. septembra 2011 sp. zn. 2Cdo/161/2011 (R 52/2012, prijaté v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 3/2012) uviedol: Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania z hľadiska procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f) OSP [teraz § 420 písm. f) CSP, pozn.] nemôže preskúmať správnosť úvahy súdu riešiaceho otázku, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom navrhnutou zmenou žaloby, môžu alebo nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe [§ 95 ods. 2 OSP (teraz § 143 ods. 1 CSP, pozn.)]. Ďalej z odôvodnenia predmetného judikátu vyplýva, že zmena žaloby nesmie byť v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. To, či dôsledky určitého procesného postupu alebo úkonu sú v súlade s touto zásadou, posudzuje súd. Ustanovenie § 95 ods. 1 OSP (teraz § 139 CSP, pozn.) dáva preto žalobcovi možnosť zmeniť žalobu (len) so súhlasom súdu; súd zmenu žaloby nepripustí (tiež) vtedy, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe [viď § 95 ods. 2 OSP (teraz § 143 ods. 1 CSP, pozn.)]. V prípade nepripustenia zmeny žaloby pokračuje súd v konaní o pôvodnej žalobe, pričom žalobca môže uplatniť svoj nárok v novom konaní. Osobitne treba zdôrazniť, že úvaha, či výsledky konania, ku ktorým sa dospelo pred žalobcom požadovanou zmenou žaloby, (ne)môžu byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a výsledkom vnútorného presvedčenia sudcu a jeho myšlienkového postupu; preto táto úvaha patrí len súdu rozhodujúcemu o návrhu na pripustenie zmeny žaloby. Pokiaľ je ním súd prvého stupňa, žalobca nie je oprávnený napadnúť odvolaním správnosť tejto jeho úvahy, lebo odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena žaloby, nie je prípustné [viď § 202 ods. 3 písm. f) OSP (teraz § 357 CSP a contrario, pozn.)]. Ani dovolací súd, posudzujúci prípustnosť dovolania z hľadiska možnosti výskytu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f) OSP [teraz § 420 písm. f) CSP, pozn.], nemôže prehodnocovať správnosť tejto úvahy súdu (m. m. 3Cdo/94/2007, 3Cdo/304/2013, 7Cdo/93/2020, 8Cdo/303/2019). Dovolací súd zdôrazňuje, že predmetom konania (ako správne konštatovali aj súdy oboch stupňov) zostal nárok žalobkyne na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, preto bolo potrebné skúmať (aj skúmal) porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP vo vzťahu k týmto nárokom.

17.7. Rovnako aj ďalšie námietky žalobkyne vo vzťahu k nesprávnej, resp. neúplnej žurnalizácii súdneho spisu nemožno vyvodiť, čo touto sleduje, túto ani nevznášala v podanom odvolaní, takže je bezpredmetná aj s poukazom na ust. § 435 CSP podľa ktorého v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Takisto odkaz žalobkyne na jej podania pred

súdom prvej inštalácie a odvolacím súdom je bez relevancie s poukazom na § 434 CSP, podľa ktorého dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštalácie alebo pred odvolacím súdom.

17.8. Dovolací súd zdôrazňuje, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je nesúhlas s právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017). Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu SR, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania - zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 279/2018).

17.9. Keďže dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namietala, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP), jej dovolanie bolo potrebné odmietnuť postupom podľa § 447 písm. c) a f) CSP. Rovnako bolo potrebné odmietnuť dovolanie žalobkyne aj proti výroku o náhrade trov konania podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko žalobkyňa vo vzťahu k tomuto výroku nevymedzila akou vadou v zmysle tohto ustanovenia výrok o náhrade trov konania trpí (§ 431 ods. 1 a 2 CSP), preto je aj v tejto časti dovolanie neprípustné (§ 447 písm. c) CSP).

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.